

عنوان مقاله:

ارزیابی برنامه های توسعه کشور در حوزه محیط زیست و ارائه راهبردهایی برای برنامه هفتم

محل انتشار:

فصلنامه مجلس و راهبرد، دوره 30، شماره 115 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 40

نویسندگان:

مسعود رضائی - دانش آموخته دکتری مهندسی محیط زیست، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران (نویسنده مسئول)؛

فخرالدین نادری - دانش آموخته دکتری آینده پژوهی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، پژوهشگر مرکز پژوهش های مجلس؛

مجید حسین زاده - استادیار دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه علم و صنعت؛

خلاصه مقاله:

بررسی سیر تطور محیط زیست در اسناد برنامه های توسعه پنج ساله بیانگر توجه به این مقوله به ویژه در برنامه ششم توسعه بوده است؛ به صورتی که طبق ماده (۲) قانون برنامه ششم توسعه، محیط زیست به عنوان موضوع خاص و راهبردی برنامه تعیین شده است. همچنین در بخش نهم قانون برنامه ششم توسعه کشور، ذیل ماده (۳۸) اقدام هایی برای دولت جهت بهبود وضعیت محیط زیست ارائه شده است. مقاله حاضر ضمن تحلیل مسائل محیط زیست با استفاده از مطالعات پیشین و دریافت نظرات خبرگان، ۳۱ مسئله را در هفت محور کلان مدیریت یکپارچه سرزمین، سازوکارهای مالی و اقتصادی، سازوکارهای اجتماعی و فرهنگی، سازوکارهای حقوقی و قانونی، سامانه های پایش و سازوکارهای نظارت زیست محیطی، ساختار سازمانی و تعاملات و همکاری های بین المللی شناسایی کرده است. در این راستا براساس تحلیل عملکرد - اهمیت و با استفاده از نظرات خبرگان حوزه محیط زیست چهارده مسئله راهبردی اولویت دار برای برنامه هفتم مشخص شده اند. ضمانت اجرایی قوی و محکم اجرای قوانین و مقررات محیط زیستی، حفاظت از منابع محیط زیستی کشور (آب، جنگل ها، مراتع و ...)، میزان خسارات ناشی از تخریب زیست محیطی در ایران و ارزشگذاری اقتصادی زیست بوم ها و منابع محیط زیستی از جمله مسائل اولویت دار برنامه هفتم در حوزه محیط زیست تشخیص داده شده اند. ضمن اینکه راهبردهای مختلفی نظیر تقویت ظرفیت نظارتی سازمان حفاظت محیط زیست، استقرار نظام جامع ارزیابی زیست محیطی، ارتقای سامانه جامع دیدبان محیط زیستی، متناسب کردن جرائم زیست محیطی متناسب با ارزش اقتصادی تخریب شده و تقویت دیپلماسی محیط زیست جهت تدوین برنامه هفتم پیشنهاد شده است.

کلمات کلیدی:

برنامه هفتم توسعه، راهبرد، محیط زیست

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1756016>

